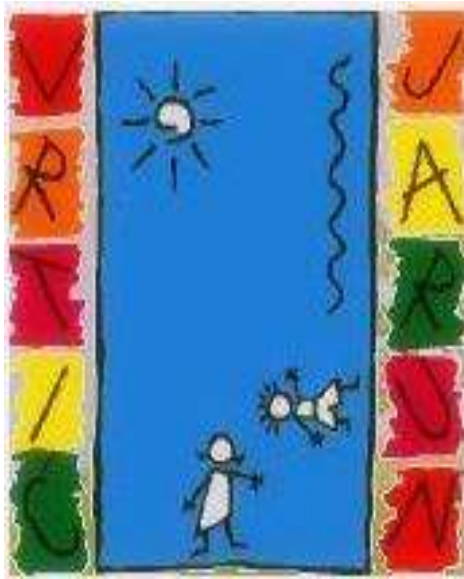

Dječji vrtić Jarun

“KAKO LAKŠE U PRVI RAZRED”

(Što točno znači spremnost za školu
i
uloga vrtića u pripremi djeteta za školu)

PRIPREMILE
Pedagoginja i psihologinja vrtića

Travanj – 2020.g.

ŠTO JE SPREMNOST ZA ŠKOLU?

To je sposobnost djeteta da bez većih poteškoća prati i savladava školski program koristeći svoje sposobnosti, iskustva i motive.

Spremnost je rezultat sazrijevanja, učenja i razvoja.

Što sve uključuje ?

- * **Tjelesnu spremnost** (određenu težinu i visinu, snagu mišića i tjelesnu izdržljivost, da nema problema sa sjedenjem, stajanjem, kretanjem, usvojene navike normalnog hranjenja, sna, kontrole izlučivanja)
- * **Psihomotoričku razvijenost** (mnoge vještine: hodanje, trčanje, oblačenje, fina pokretljivost pojedinih mišića); veća spretnost i preferirana upotreba ruke, oka i noge jedne strane tijela
- * **Intelektualnu zrelost** (spoznavanje svijeta, uočavanje veza i odnosa među stvarima i pojavama, razvijenost opažanja, mišljenja, pažnje i pamćenja, kao i prilagođavanje novim i promjenljivim situacijama)
- * **Razvijen govor** (slušanje, praćenje i razumijevanje uputa, jasan izgovor, rječnik koji se odnosi na svakodnevne pojave i predmete, priopćavanje svojih misli i potreba)
- * **Emocionalnu spremnost** (prepoznavanje i kontrola emocija, odgađanje zadovoljenja vlastitih potreba, odvajanje od roditelja i samostalno funkcioniranje, vrednovanje vlastitih postignuća)
- * **Socijalnu spremnost** (uspješna komunikacija s vršnjacima i odraslima, samostalnost i suradnja, usvajanje normi ponašanja i slijeđenje pravila)
- * **Motivaciju i interes** za učenje i školske aktivnosti

Za početak osnovnog školovanja su zrela sva ona djeca, bez obzira na svoju dob, koja su po svojoj tjelesnoj i psihičkoj razvijenosti podjednaka s prosječnom djecom što su po zakonu školski obveznici.

ŠTO ZNAJU I MOGU PROSJEČNI ŠESTOGODIŠNJACI?

PODRUČJE MOTORIČKOG RAZVOJA

GRUBA MOTORIKA

- *Dobro vlada svojim tijelom (dobra ravnoteža i koordinacija pokreta)*

FINA MOTORIKA – djeca mogu

- *Presavijati papir po modelu (npr. izraditi brod, kapa, čaša i sl.)*
- *Točnije izrezivati razne oblike škarama*
- *Kod modeliranja glinom koristiti se tehnikom izvlačenja*
- *Koristiti nož za rezanje i mazanje*
- *Opotrebljavati nož i vilicu pri jelu*
- *Vezati mašnu*
- *Prišti gumb*
- *Pri crtanju – sigurno povlačiti okomite, vodoravne i kose crte (precrtati npr. romb po modelu ili štampanim slovima napisati ime i prezime – pri čemu neka djeca još zrcalno izvrću slova i brojeve)*

PODRUČJE GOVORNOG RAZVOJA

- *Artikulacija glasova je usvojena, iako su radi ispadanja prednjih zubi moguće distorzije kod izgovora pojedinih glasova (s, z, c, š, ž, č, ć, dž i đ)*
- *Gramatička pravila su uglavnom usvojena (iako još može pogriješiti u padežima, broju i sl.)*
- *Razvijena je tzv. glasovna sinteza (sposobnost spajanja glasova u riječ) - dijete razumije da glasovi z-e-k-o se mogu spojiti u riječ „zeko”*
- *Razvijena je tzv. glasovna analiza (sposobnost raščlambe riječi na glasove) – dijete razumije da riječ „mama” tvore glasovi m-a-m-a*
- *Svakako se konzultirajte s logopedom ukoliko dijete ima neke teškoće u izgovoru, s glasovnom analizom i sintezom ili imate neke druge dileme*
- *U komunikaciji upotrebljava izraze uljudnosti i zna adekvatno pozdraviti*

PODRUČJE SOCIO-EMOCIONALNOG RAZVOJA

- Sve je uspješnija kontrola izražavanja emocija (tzv. samoregulacija)
- Dijete kontrolira svoje ponašanje samousmjeravajućim govorom
- Uviđa negativan učinak nekontroliranog emocionalnog reagiranja
- Emociju ljutnje više izražava verbalno (ruganje, izazivanje, svađanje i vrijeđanje) nego li fizički
- Rjeđe su eksplozije bijesa
- U skladu s boljom samoregulacijom i razvijenijim govorom, djeca se mogu bolje dogovorati s drugima i sposobniji su za kooperativni grupni rad
- Norme ponašanja su uglavnom usvojene i djeca mogu slijediti pravila

- Jako je izražena potreba za inicijativom, pa im treba omogućiti da sami biraju npr. aktivnosti (i pomoći im u završavanju istoga)
- Istovremeno često previše očekuju od sebe, pa im treba pomoći u određivanju granica
- Povezano s tim, i dalje se uče podnositi neuspjeh („da neke stvari jednostavno ne znamo dobro raditi i da to ne znači da smo mi loši”)

- U ovom razdoblju neka djeca postaju vrlo osjetljiva, a pogotovo na kritiku (lakše se rasplaču, imaju dojam da su svi protiv njih, da ih nitko ne voli) – važno je naći ravnotežu u tome da ih saslušate i prihvatite njihove osjećaje i istovremeno ne pretjerate u tome

- Prisutni su neki tipični razvojni strahovi – npr. od zvukova kao što su zvono, glasanje kukaca i ptica ili od duhova, vještica, nekoga pod krevetom ili od toga da će se mami nešto dogoditi ili od groma, munje ili od samoće (biti sam u krevetu...)

- Samostalni su u obavljanju fizioloških potreba i higijenskim navikama

- Počinju shvaćati pojam smrti, iako još treba puno konkretnih primjera i objašnjavanja

- Jedan od pokazatelja zrelosti za školu je i izražena motivacija i interes za učenje i školske aktivnosti

PODRUČJE SPOZNAJNOG RAZVOJA

Vidljiv je napredak u spoznajnom razvoju u smislu sve bolje diskriminacije onoga što dijete vidi, čuje i radi. Mišljenje se mijenja na način da dijete stvara pojmove, bolje razumije razne pojave i povezanost među stvarima i pojavama. Mogu zamišljati i hipotetske situacije i izvoditi zaključke (npr što ćemo kada idemo van, a vidimo da vani pada kiša).

- **PAŽNJA**
 - *Hotimična pažnja u ovoj dobi varira 10-15 minuta, a uz verbalne poticaje može se zadržati i znatno duže*
- **PAMĆENJE** - *poveća se točnost i opseg pamćenja*
- **OPAŽANJE BOJA** - *znaju sve osnovne boje kao i nijanse boja*
- **POJAM VREMENA**
 - *Razlikuju prošlost i budućnost, ali su pri tome još jako orijentirani na vlastito iskustvo*
 - *Znaju dane u tjednu i godišnja doba*
- **POJAM RELACIJA**
 - *Razlikuju lijevo i desno, na sebi i drugima*
 - *Razumiju pojmove gore, dolje, iza, ispod*
 - *Mogu povezati ove pojmove (gore lijevo...)*
- **PARAMETRI VELIČINE** - *razumiju što znači uzak,, širok, nizak, visok*
- **POJAM BROJA**
 - *Razumiju pojam količine do 10 (mogu oduzeti ili zbrojiti, na konkretnim materijalima)*
 - *Prepoznaju brojke i mogu ih pridružiti traženoj količini (nije važno da ih znaju napisati!)*
 - *Mogu mehanički brojati do 30*
- *Razlikuju i imenuju krug, trokut i kvadrat*

ŠTO MI U VRTIĆU RADIMO DA BI DIJETE PRIPREMILI ZA ŠKOLU?

- * **Jačamo** djetetovu **pozitivnu sliku** o sebi i svojim sposobnostima
- * **Učimo** ga kako **reći što želimo**, a što ne želimo, učimo kako se zauzeti za sebe
- * **Dogovaramo pravila** i navikavamo se slijediti ih
- * **Navikavamo** djecu na **samostalnost** u hranjenju, odijevanju, brizi o sebi
- * **Zadovoljavamo** djetetove **aktualne interese**, potkrepljujemo njegovu spontanost i inicijativnost
- * Igramo razne **igre za jačanje cijelog organizma** i usavršavanje osnovnih oblika kretanja (hodanje, trčanje, penjanje, skakanje, bacanje) - u sobi, na dvorištu, u parku, na izletima
- * **Slušamo i prepričavamo** priče, izmišljamo svoje priče, pjesme, brojalice, rastavljamo riječi na glasove i sastavljamo riječi od glasova, imenujemo predmete i pojave koje primjećujemo
- * **Potičemo** dijete da **ono što osjeća**, opaža i doživljava **izrazi** na različite načine (glazbom, rječju, pokretom, scenskim ili likovnim izrazom)
- * U crtančicama **radimo grafomotoričke vježbe** (tako razvijamo finu muskulaturu i pripremamo ruku za pisanje)
- * Nudimo djeci najrazličitije **materijale** koji ih potiču na **igru slovima i brojkama**
- * **Slova** doživljavamo i **prikazujemo cijelim tijelom**, rukom iz ramena, zajedničkim formama
- * Rješavamo različite zadatke u "**radnim listovima**"
- * **Podržavamo** djetetov **interes za slova**, pomažemo da napiše ili pročita ono što ga zanima

ŠTO VI MOŽETE NAPRAVITI?

- * **Navikavati** dijete **da brine o sebi** (samo jede, odijeva se, sprema svoje stvari...)
- * **Odrediti** mu **radni prostor** u njegovoj sobi ili nekom drugom mjestu u kući
- * **Potaknuti** dijete **da priča** o tome što je bilo u vrtiću (NE pitajte „što ste učili”, nego „kako ti je bilo, što se lijepo dogodilo” i sl.)
- * **Poticati** dijete da **samo pronalazi rješenje problema**
- * **Igrati s djetetom igre glasovima** (npr. k-u-ć-a = kuća i sl.)
- * **Podržavati** djetetove **napore i pohvaliti** ga kad dobro riješi zadatak
- * **Prolaziti s djetetom najsigurnijim putem od kuće do škole**, upoznati školu i njezin okoliš
- * **Potaknuti kontakt s drugim djetetom** koje ima dobro iskustvo sa školom
- * **Naučiti dijete**: točnu adresu i broj telefona kod kuće kao i radno mjesto i broj telefona roditelja, naučiti ga kako će zaključati kuću
- * **Pričati s djetetom o tome kome se može obratiti u nevolji** (možda neki susjed koji je uvijek kod kuće) i naučiti ga kako i kada nazvati 112
- * **Upozoriti dijete na opasnosti u kući**

** Naučiti dijete kako će reći "NE" nepoznatim osobama*
ŠTO NE TREBA RADITI !

- * **Opterećivati** dijete školskim zadacima prije polaska u školu
- * **Prijetiti** djetetu školom
- * **Tjerati** dijete da nauči čitati i pisati
- * **Rješavati zadatke** u crtančici umjesto djeteta
- * **Preuzimati** djetetove **obveze** koje može samo obaviti (hraniti ga, oblačiti...)
- * **Rješavati nesporzume** s vršnjacima umjesto djeteta
- * **Lažno hvaliti** dijete (oduševljavati se svakom njegovim uratkom i hvaliti i ono što nije dobro – pohvalite pokušaj, ali ukažite na grešku)
- * **Isticati "petice"** kao jedino važno i jedini cilj školovanja

AKO

* imate pitanja, javite se psiholozima vrtića (N. Vac Burić ili A.Matić) na mail psihologdvjarun@gmail.com ili edukacijskom rehabilitatoru A.Butigan na defektologdvjarun@gmail.com ili na mail djeca.jarun@gmail.com logopedinji M.Strugar

NEKE VAŽNE OBAVIJESTI

* **Školski obveznici** u rujnu 2020. su djeca koja s 31.03.2020. navršavaju 6godina

***Trenutno radi pandemije koronavirusa, škole i zdravstvene ustanove ne provode postupke utvrđivanja psihofizičkog stanja djece za upis u 1. razred**

* Prije **upisa u školu** se inače obavlja pregled kod Stručnog povjerenstva škole kojoj dijete pripada prema upisnom području (**prvo se obavlja liječnički pregled, i dalje u školi procjena psihofizičkog stanja radi upisa u prvi razred**)

***Za nove rokove ili upute - pratite na stranicama Ministarstva znanosti i obrazovanja (mzo.gov.hr) ili na stranicama osnovnih škola**

* Naša **školska liječnica** je dr. Štimac-Miling, DZ Gajevo-Jarun, Macanovićeve2a, 3831 541

* **Škole u koje se upisuje većina djece iz našeg vrtića:**

OŠ Bartola Kašića, Vrisnička 4, tel. 3833 135, 3831 453, pedagog Vilim Kovač; psihologinja Iva Henigsman; defektologinja Majda Granić tel. 3833 137

OŠ Ivana Meštrovića, M. Pušteka 1, tel. 3632 217, psiholog Edita Ilijašević,
pedagog Irina Maljcov

* Prije odlaska djeteta u školu, (najkasnije s 31. 8. 2020.) **ispišite dijete iz vrtića** (računovodstvo vrtića, Bartolići 39A, tel. 3659 804)

KORISNA LITERATURA

(koja je dijelom korištena i u izradi ovog letka)

*Starc, B. idr., Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi

*Hitrec, G., Kako pripremiti dijete za školu

*Čudina-Obradović, M., Igrom do čitanja

*Čudina-Obradović, M., Matematika prije škole

*Goldberg, S., Razvojne igre za predškolsko dijete

*Juul, J., Vaše kompetentno dijete

*Gordon, T., Škola roditeljske djelotvornosti

**DRAGO NAM JE ŠTO STE BILI DIO NAŠEG VRTIĆA,
I ŽELIMO VAŠEM DJETETU
SVAKO DOBRO U ŠKOLI!!!!**